

Τουριστικά κλισέ – Επαναδιατυπώνοντας την παραθαλάσσια τουριστική κατοίκηση

Πλαίσιο: Three S Tourism

Ο ελληνικός τουρισμός στα 108 χρόνια από την ίδρυση του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (ΕΟΤ), του κρατικού φορέα για την ανάπτυξή του, και, ειδικότερα μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, στηρίχθηκε στο τρίπτυχο ήλιος, θάλασσα και άμμος (the "three S tourism": sun, sea and sand). Ο παραθαλάσσιος τουρισμός προσελκύει κάθε χρόνο ολοένα και περισσότερους τουρίστες αυξάνοντας διαρκώς τα έσοδα της χώρας.

Η επανάληψη της ίδιας συνθήκης, η συνεχής επαναλαμβανόμενη προσφορά του «ίδιου προϊόντος», μορφοποίησε και την αρχιτεκτονική του ελληνικού παραθαλάσσιου τουρισμού. Ενώ στις δεκαετίες του '50 και του '60, η αρχιτεκτονική επιχείρησε επιτυχημένα να δημιουργήσει ένα μοντέρνο ελληνικό αρχιτεκτονικό ιδίωμα με διεθνή απήχηση, με εμβληματικό παράδειγμα την αλυσίδα ξενοδοχείων «Ξενία», στη συνέχεια, ξεκινώντας από τα μέσα της δεκαετίας του '70, αυτό εγκαταλείφθηκε.

Η στροφή προς την παράδοση σταδιακά «παγίωσε» την εξωτερική μορφή των κτιρίων του τουρισμού συσχετίζοντάς την με τα παραδοσιακά πρότυπα και καταδηλώνοντας το διευρυνόμενο «σχίσμα» ανάμεσα στο εξωτερικό και το εσωτερικό των κτιρίων αυτών. Ενώ το εξωτερικό «παραδόθηκε» στους περιορισμούς της παράδοσης και των περιοριστικών νομοθετικών πλαισίων των μορφολογικών κανονισμών, το εσωτερικό, ελεύθερο από καταναγκασμούς, μπορούσε να αποτελέσει το πεδίο εξερεύνησης και υλοποίησης της φαντασίας των αρχιτεκτόνων και τη σχεδιαστική έκφραση ενός σύγχρονου κόσμου.

Παρ' όλες τις ελευθερίες του εσωτερικού, η παραγωγή και διάθεση, επί δεκαετίες, του ίδιου προϊόντος—του παραθαλάσσιου τουρισμού των τριών S—οδήγησε σταδιακά στην αναπαραγωγή των ίδιων σχεδιαστικών στοιχείων που έφτασαν να αποτελούν αναπόσπαστα τμήματα κάθε «φιλόδοξης» αρχιτεκτονικής πρότασης. Η εντατική επανάληψή τους και η απουσία ευρηματικότητας στο σχεδιασμό τους τα μετέτρεψε σε *στερεοτυπικά* στοιχεία, σε κλισέ: στοιχεία κενά νόηματος.

Κλισέ

Η επισήμανση των σχεδιαστικών κλισέ του παραθαλάσσιου τουρισμού και η κατανόηση της λογικής τους στοχεύει στην αμφισβήτηση/υπονόμευση/ ανατροπή τους. Η τροποποιημένη, εσκεμμένα «λανθασμένη» ή ακόμη και η υπερβολικά «διογκωμένη» χρήση των κλισέ—που, με τον τρόπο αυτό, θα έχουν πια αποκτήσει νέο νόημα, σημασία και ρόλο στο σχεδιασμό—μπορεί να τα καταστήσει κύριο και ευρηματικό σχεδιαστικό συστατικό στοιχείο της αρχιτεκτονικής πρότασης.

Θέμα

Το εργαστήριο θα ασχοληθεί με το σχεδιασμό μιας παραθαλάσσιας τουριστικής κατοίκησης σε παραθαλάσσιο Μεσογειακό τοπίο με βάση ένα επανερμηνευμένο κλισέ του παραθαλάσσιου τουρισμού.

Σημείωση: Όσοι/ες φοιτητές/τριες θα ενδιαφέρονταν να συνεργαστούν με τον Γιάννη Αίσωπο στα πλαίσια της Ερευνητικής Εργασίας με ερευνητικό αντικείμενο τη σχέση αρχιτεκτονικής και τουρισμού στις διαφορετικές εκφάνσεις της, θα πρέπει να παρακολουθήσουν το συγκεκριμένο εργαστήριο που αποτελεί εισαγωγή στα ζητήματα αυτά.